

Riječ uredništva za prvo izdanje 2023.

Poštovani čitatelji,

pred vama je novo izdanje časopisa *Strategos*. Unatoč nizu izazova prvo ovogodišnje izdanje pripremljeno je na vrijeme i u željenoj kvaliteti. Svaki urednik i uredništvo znanstvenog časopisa suočava se s različitim izazovima. Na prvom je mjestu kvaliteta znanstvenih članaka koje autori nude stručnoj javnosti kao rezultat svog znanstveno-istraživačkog rada kroz znanstvene časopise. Drugi je izazov dobiti kompetentne znanstvenike za recenzente koji, osim svojih redovitih obveza, imaju vremena i volje posvetiti se razmatranju ponuđenih znanstvenih radova. Interdisciplinarni znanstveni časopis, kao što je *Strategos*, kada prihvati na recenziju određeni rad, redovito se suočava s izazovom traženja recenzenata. Evo, na kraju smo u tome i ovoga puta uspjeli. U ovom je izdanju pred vama šest novih i zanimljivih radova, od kojih su dva vrlo kompetentni recenzenti ocijenili i uvrstili u vrlo visoku kategoriju izvornih znanstvenih radova.

Prvi rad, *Examining the opportunities and potential of Artificial Intelligence in national security and defence*, rezultat je istraživanja koje je proveo dr. Smiljanić u vrlo izazovnom i aktualnom području umjetne inteligencije predstavljajući inovativne tehnologije koje se brzo razvijaju u različitim područjima ljudskog života i poslovanja. Tako nove i inovativne tehnologije imaju utjecaj i u području nacionalne sigurnosti i obrane. Autor ovdje raspravlja o izazovima koje predstavlja umjetna inteligencija.

Dr. Ščavničar je ponudio rad pod naslovom *Streamlining the delivery of military education through the distance learning method*. Recenzenti su ga ocijenili visokom ocjenom kao izvorni znanstveni rad koji piše o vojnoj

izobrazbi, s posebnim naglaskom na učenje na daljinu kao alatom koji je posebno došao do izražaja u vrijeme pandemije COVID-19. Rad obrađuje isplativost primjene učenja na daljinu, odnosno elektroničkog učenja kao vrste učenja u kojem se koristi računalna tehnologija i elektronički mediji u svrhu poboljšanja kvalitete učenja. Oni su brz, pouzdan i učinkovit način poučavanja.

Još jedan izvorni znanstveni rad, *Use Of Unmanned Aerial Vehicles In Support Of Artillery Operations*, rezultat je zajedničkog napora tri autora, Bartulović, Trzun, Hojić. Izvorni i ključni autor i kreator ideje je kadetkinja Bartulović, polaznica pete godine diplomskog studija i 16. naraštaja na Hrvatskom vojnom učilištu. Rad je još jedna aktualna i suvremena tema o primjeni bespilotnih letjelica u topništvu s naglaskom na primjenu u Hrvatskoj vojsci kroz analizu hipoteza kao vrijedne isplative potpore u modernim sukobima i pravodobnosti primjene. Profesori Trzun i Hojić svojim iskustvom i kompetencijama imali su ulogu stručnog usmjeravanja i definiranja znanstvenog pristupa radu.

Stručnim radom na temu *The Role of The "Rudolf Perešin" Training Center In The Military And Defense Segment* autorica Boltužić iz Hrvatskog ratnog zrakoplovstva izvrsno je predstavila obuku i izobrazbu časnika i dočasnika Hrvatskog ratnog zrakoplovstva kroz cjeloživotno obrazovanje. Ovakvim se obrazovanjem usvajaju znanja i vještine radi postizanja visoke obučenosti za rad na vojnim materijalnim sredstvima. Radom autorica želi istaknuti važnost usavršavanja djelatnih vojnih osoba koje se znatno razlikuje od modela koji se primjenjuje u civilnom društvu.

Svojim drugim radom pod naslovom *Umjetna inteligencija – cilj, način ili sredstvo strateškog natjecanja?* u ovom izdanju dr. Smiljanić raspravlja o umjetnoj inteligenciji i daje pregled kako SAD, Rusija i Kina kao vodeće nacije prednjače u njenom razvoju. Autor ispituje čimbenike koji motiviraju globalnu potragu za razvojem umjetne inteligencije i raspravlja o prilikama i rizicima povezanim s proliferacijom AI tehnologije u međunarodnoj politici. Na kraju je rad dr. Brkića na temu *Dostupnost geomagnetske informacije*. Ovaj rad raspravlja o javnoj dostupnosti i regulativi podataka o magnetskom polju Zemlje. Autor iznosi prijedlog da se geomagnetske informacije proglase javno dostupnima nakon što njihova pouzdanost padne na pouzdanost trenutno najboljeg javno dostupnog globalnog geomagnetskog modela.

Na taj način i postavljeni kriterij, praćenje i predviđanje nepouzdanosti trenutnog geomagnetskog informacijskog modela sugerira razdoblje pouzdanosti izvorne geomagnetske informacije.

Uredništvo na kraju preporučuje objavljene radove s vjerom da će i ovi radovi naći svoju čitateljsku publiku i poslužiti kao motivacija drugim autorima da nam se jave sa svojim istraživanjima i autorskim proizvodima.

Uredništvo